

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Aprilis' 1-sőjén, 1825.

Nagy Britannia.

Mi módon változzanak a' világon az idők vagy inkább a' környülállások, 's miként változtassák ezek az emberi gondolkodás' módját, nem lehet ennek egy elevenebb példáját találni, mint most az Anglusoknak az Irlandusok eránt való magokviseletében. Szépen kifejeztetik ez a' Londoni Morning Herald nevű Ujságban, Márcz. 14-dik napján egy levélben, a' mellyet ő valamely Irlandus ujságból vett és nyomtatott ki, ehez pedig Londonból valamely Levelezője írta: — „

„Azok a' felső házbéli vetekedések, így szoll a' levélíró, mellyek abban a' Dublini Egyesületnek elnyomattatására nézve az utóbbi ülésben előfordultak, mindenektől felettébb való elragadtatással olvastatnak. Az ezen tárgyat illető törvényjavallat ugyan, mint már tudva van, mind három felolvastatásokon által esett, hanem a' vetekedések nem is annyira ezen törvényjavallatot, mint inkább magát a' Catholikusok' felszabadittatását illető fő tárgyat érdeklették. Hogy a' törvényjavallat megerőssítettik, mint hogy ezt a' Ministerek nyilván kívánták, ezt előre fellehetett tenni: hanem egyéb eránt az egész vetekedés úgy folyt, hogy minden jót lehetett belőle a' Catholikusokra nézve kihozni. Lord Liverpool (kiről tudjuk hogy a' Catholikusok' felszabadittatását Ministerségének kezdetétől fogva mostanig mindenkor ellenzette), most nagyon szelíden, egyenességgel és kinyílt szívűséggel beszélt. Semmi motskolódás', semmi sze-

mélyes szurkálódás' nyomai nem vétettek benne észre, a' milyenekhez a' csekély elemék, mikor fontos és meggyőző bizonyító eszközök' dolgában fogyatkozások van, folyamodni szoktak. Eleintén nagy engedelmességgel szollott ezen Dublini Egyesületről is; megesmerte, hogy ezen Egyesület valóban elmozdithatta a' Catholikusok' felszabadulásának munkáját, a' melly ennek fő czélja volt; megadta az Egyesület' tagjai között sokaknak, hogy valóságos jó gondolkodású emberek legyenek: hanem végezetre azt is kimondotta; hogy valamint minden egyéb e'-féle Egyesületeknek ártalmas következései szoktak lenni, úgy ennek is lehetnek 's vagynak is általában, és ő ennek megtiltatását is csak ennyiben sürgeti. —

„A' Lord Harrowby' beszéde is éppen olly békességes csendes és megnyugtató volt, mint az előbbeni Orátoré az ő Ministertársáé. Különös megjegyzést érdemel ezen ülésre nézve az, hogy az egész vetekedés alatt senkitől egy szó se hallatott, melly a' Catholikusok' felszabadítását ellenzette volna. Ezen nagy változáshoz való reménység tehát naponként erőssödik.

„A' nélkül, hogy a' politikai mozdulásoknak környülállásaira kibocsátkozzak, annyit el nem mulathatok megjegyezni, hogy Ministériumunknak az a' része, melly a' Catholikusok' kívánságának megadására hajlandóságot mutat (és én mondhatom hogy ez, abban a' leghatalmasabb rész), tökéletesen oda czéloz, hogy a' Catholikusokra nézve ezen könnyebbséget olly

kiolégítővé és kiterjedté tegye, mint csak lehetséges. Úgy látszik, hogy ezen rész a 'valóságos böltesség' réguláji szerint intézte-el 's intézi folytatában ezt a' nagy következéső munkát. Ezen embereink által látták azt, hogy ezen felszabadulásnak legnagyobb becese abba' fog állani, hogy az Irlandus nemzet megengesztelődjék, 's az Országlószék eránt háládatossággal 's buzgó és hajlandó indulattal teljék-bé, 's ezen czélnak elérhetésére nézve iparkodnak telyes erővel azon, hogy tökéletes resultattummal bíró felszabadulást eszközöljenek-ki.

Különös örömömre szolgál hogy elmondhatom, hogy név szerint Plunkett úr (az Irlandiára nézve lévő Királyi Prokurátor) az ezen tárgyra nézve eddig elé fordult minden vetekedésekben, a' megengesztelődésnek és szelidségnek olly lelkét mutatta-ki, melynek lehetetlen volt örömmel és mély megilletődéssel való következésének nem lenni. Az Irlandiából ide (Londonba) küldetett Catholikus Deputatások is, azon nagy jöteményre nézve, melynek Irlandia, mint reménlem, nem soká birtokába fog jutni, hasonló kinyílt szívűséggel és egyenességgel viselték magokat. Ha ezen nagy munka, mint én nem csak reménlem hanem telyesen hiszem, valamelly fontos akadályra sehol se fog találni, ez, Angliának minden eddig való triumphusaira koronát fog feltenni, 's a' IV-dik György Országlásának halhatatlan dicsőségére fog szolgálni.

„Az a' Biztosság, mellyet a' felső ház a' maga tagjai között Irlandia' állapotjának megvizsgálására 's megfontolására ki-nevezett, megállapodás nélkül folytatja elkezdett munkáját. Az itt lévő Irlandiai Deputátusok között a' nevezetesebbek, milyenek O-Connel, O-Gorman, és Shiel, többire jelen vagynak benne. Márcz. 13-kán Shiel t kérdezte-ki a' Biztosság, a' ki magános foglalatosságaira nézve nem

soká vissza fog térni hazájába. Ekkor azért nem O-Connel volt jelen, hogy valamelly nagy vendégségben kellett jelen lennie, a' melly bizonyos Irlandiai intézetnek elősegítettésére nézve adatott, 's a' melyre ő előre el-lévén hívatatva, magát elígerte vala. Az itt említett vendégségben, melyről még eddig igen keveset olvastunk a' közönséges levelekben, nagyon sokuróságok 's egyéb elékelő emberek voltak jelen.

„O-Connel urat, ma fogja a' Visgálódo Biztosság ki kérdezni, a' melly néki előre olly sok dolgot adott, hogy most egy üres szempillantatja sines. Ezen Irlandiát illető visgálódás nagy munka és nagy resultatumai fognak lenni. Semmit el nem mellőznek, el nem titkolnak; mindent elé vesznek, megfontolnak.

„Halljuk, hogy egyebek között ezen tárgy is fenn forgott a' visgálódásokban, hogy a' Catholikusok az Irlandiai Bankónak Kormányozásából kiszorittatva vagnak. A' törvények szerint ezen hivatalnak folytatására a' Catholikusok eddig is alkalmasok lehettek, 's ehez nékiek annyival nagyobb jussok is lett volna, hogy Dublinban a' Nagykereskedés nagyobbára a' Gatholikusok' birtokában van; melyre nézve nékiek felettebb ártalmas és káros az ezen hivatalból való kizárattatás; valamint hogy általjában is nagyon káros dolog az, hogy eddig becsületes, magokat jó bíró, 's értelmes emberek, személyes sőt elmondhatjuk hogy nem egyenes indító okokra nézve olly hivatalokból is kizárattattak, a' mellyeknek viselésére, a' törvények szerint jussok lett volna, 's a' mellyekre ők a' magok érdemeik 's állapotjuk szerint méltók is lettek volna. Ha igaz a' mit hallottam, a' Biztosságot nagyon is megillették egy bizonyoságnak vallástételei, a' kit ezen Biztosság éppen ezen tárgy eránt kikérdezett. Mi minden órán várjuk Irlandiából az ide érkezendő Püspököket.

Ezen nagy tiszteletű embereknek a' jelenlévő szempillantásban való itt-létek nagyon kívánatos jelenés fog lenni, a' mellyet az itt lévő Irlandus Deputátusok szívszakadva várnak.

„Azt mondják, hogy Minister Liverpool, kinek gondolkodása' módja négy esztendőknél lefolyta alatt a' Catholikusok' felszabadítására nézve nagyon megváltozott 's kiszélesedett, kinyilatkoztatta, hogy ha az ezen felszabadulást, emancipatiót, illető törvényjavallat az alsó házban a' három felolvastatáson által eshetik, a' Ministerek egyáltalán nem fogják annak ellene szegezni magokat. Valóban minden mostan folyamatban lévő dolgoknak állapotja olyan, hogy telyesen reménlenünk engedi azt, hogy az okosság' szava végezetre meg fog halgattatni, és Irlandia megnyeri a' maga igasságos kívánságait.

„Morális lehetetlenség az, hogy minekutánna az alsó ház a' maga' vélekedését illy nyilvánosságosan kimondotta, minekutánna a' Protestánsok' részéről majd semmi ellentállás nem látszik, minekutánna az Országló Monárkhának gondolkodása' módját így esmerjük, minekutánna majd minden szép talentumokkal biró embereink, a' kik Parlamentumunknak felső házat 's Királyunk Kabinétjét ékesítik, az okosságnak és egyenességnek a' nap' sugáraival vetekedő tisztaságú alapjain épült kívánságot illy buzgósággal segítik — ekkor mondám morális lehetetlenség az, hogy ezen nagy kérdést tovább is mint játékot úgy lehessen tekinteni, 's meghatározatását tovább is halogatni.“

A' most minden napon pennánk' órán forgó tárgyra nézve, tudniillik a' Catholikusok' felszabadítására nézve, nagyon illőnek tartjuk a' Brougham úrmint

nagy Prokurátor' beszédéből is felhozni egy keveset: —,

„Szörnyű igasságtalanság, úgy mond, valakihez e'képpen szollani: Te gazdag ember vagy, alkalmas vagy arra, hogy a' Státusnak szolgálj, te a' törvénynek minden kívánságait telyesíted, minden tehetségekkel meg vagy a' természettől ajándékozotva, a' mellyek arra kívántatnak, hogy a' Státusnak szolgálj — hanem, mint hogy a' Misének szentségét hiszed, mint hogy az Általváltozás' (Transsubstantiatio') tudományát vallod, 's mint hogy a' te Religiói meggyőződésedből csak egy Jótát is elhagyni nem akarsz, erre nézve néked a' Státus nem veheti hasznodat.“ A' mondatott, hogy ma a' Catholikusok éppen azon tekintetnek feláldozni köteleztetnének a' magok politikai jusaikat, a' melynek régebben a' magok polgári jusaikat feláldozták. Így okoskodtak nállunk eddig a' Catholikusok ellen. De hát ugyan erőssitheti-e ma valaki azt, hogy ezen igasságtalanság csekély dolog? 's hogy az ő politikai jusaiknak csak ezekben kellessék állani? hogy többé ne kényszeritessenek a' magok' Protestáns polgártársaiknak fát vágni 's vizet hordani, hogy vagyonaikat bátorságban birhassák, hogy szabadon ehessenek ihassanak, 's ruhájokat ha van felvehessék, 's hogy Religiójok miatt torturára ne vonattathassanak? Csekélység-e az, hogy a' mi fényes, a' mi méltóságos, a' mi betsületes, az csak minket Protestánsokat illessen, és őket ne illesse; hogy őket a' Státus elnyomja, hogy előttök a' hatalomnak, a' jusoknak, a' méltóságoknak ajtaját bezárja, hogy a' törvényeknek hozásában, a' mellyeknek engedelmeskednek, hogy az adófizetésnek meghatározásában, mellyet ők is mint mi fizetni tartoznak, 's hogy a' terheknek meghatározásában, mellyet a' haza' Országlószekének bátorságára nézve valamint mi úgy ők is hordozni tartoznak, mind ezek-

ben részesülni a' Catholikusoknak csak azért meg ne engedje, hogy betsületes emberek maradni bátorkodnak, és az Istent a' magok' lelkiismeretük szerint való meggyőződéssel tisztelik. Csekélység-é és más felől igasság-é az, hogy a' Catholikus, a' ki mindent, a' mit tőle az alattvalói kötelesség megkíván, pontosan teljesít, minden megkülönböztetési tiszteletekből, törvényhozásból, 's egyéb e'félékből kizárattassék, ha csak ősi és felekezete religiójáról le nem mond és lelkiismerete ellen Apostatává nem leszs? "

Melly kevés foganatja lett még eddig az Anglusok' iparkodásának azon tekintetben, hogy az Áfrikai Szeretseneknek felvásároltatását, 's Amérikába való hordatását, 's ott újabb piaczkon való eladattatását meggátolhassák, egy újabb bizonyosságául szolgál ennek az, hogy az O r p h e u s nevű Nantesi Francia hajó mostanság is 500 illy szerentsétlenekkel érkezett-meg Cuba szigetére. Mint mondják valami Belga, név szerint Antverpiai Kereskedők is részesek ezen próbatételben. Úgy ítélt a' Londoni Times Ujság, hogy igen kevés reménsége lehet az Anglusoknak ahoz, hogy ezen embervásárnak valaha telyesen véget vethesenek, azért, hogy ezen kereskedésnek neme felettébb nyereséges, 's azon idegen nemzeteknek hajós Kapitányaik, a' kik magokat ezen kereskedésre adják, sokféle módokon meg tudják csalni azon Anglus hajósok' vigyázóságát, a' kik ezen kereskedésnek gátlására a' tengereken, nevezetesen az Áfrikai partok mellett olázkodni szoktak. A' mesterséget úgy szokták üzni, hogy az Áfrikai partokon lévő Lieferánsaikkal, a' kik számokra Szeretseneket, Feketéket, egy szóval rabszolgákat össze vásárlottak, előre meg egyeznek, hogy bizonyos jelek által né-

kiek adják tudtokra, mikor mindennel készen vagynak. Ezen jeleket látván azután arra vigyáznak, hogy az Anglusok eleveztek-é a' tájról más tenger part felé. Ha ezt látják, ekkor már hamarjában utánna látnak a' dolognak; az előttök tudva lévő helyeken megjelennek, az oda gyűjtetett szerentsétleneket a' Lieferánsoktól átalveszik; 's onnét vellek, még az Anglusok eszekbe vennék, eleveznek; azután kereshetik őket a' nagy tengeren. Másodikszor akkor kell nagyon vigyázniok, mikor azon partok felé közelítenek, a' hova ki akar nak kötni. De itt is meg lehetősen tudják ők már, hogyan kelljen a' dologgal bántaniok.

A' felső háznak Márczius' 15-dikén tartatott ülésében Kérelmeket terjesztettek a' Catholikusok felszabadittatását tárgyazó törvényjavallat ellen a' Glocesteri Herczeg 's a' Peterboroughi Püspök ezen ház' elejébe.

Az után azt a' törvényjavallatot vette fontolás alá ezen ház, hogy meg kell tiltani az olyan kaptányoknak (talám némely helyeken vas-solymoknak nevezik) használatát, a' mellyekkel fegyver van összezsasztatva olly módon, hogy ha rá lépik valaki a' fegyver elpattan 's az embert agyon öli — Úgy ítélt Minister Liverpool, hogy valósággal megérdemli ezen szerzsám a' megtiltatást, azért, hogy egy embernek élete ne tétetődjék-ki halálra, gyakran csak egy fogolymadárért vagy almáért. Meg határozatott a' javallat 28 volksok által 5 ellen.

O r o s z B i r o d a l o m.

Ezen Birodalomban a' mult 1822-dik esztendőnek lefolyta alatt Tiszti-hivatal sze-

rént történet felszámláltatás után a' születtek és holtak számának resultatuma úgy mutatta ki magát, hogy 1,553,988 gyermekek születtek, és 977,252 személyek haltak meg. Megjegyzést érdemel, hogy a' holtak között 212-ten találtattak olyanok, kik 115—140 esztendőket éltek, sőt olyan is találtatott egy, a' ki 150 esztendőkre terjesztette életét.

B é c s.

Császár és Király Ő Felsége kegyelmesen méltóztatott Altorjai Báró Apór Lázár Úr Ő N. gának a' Cs. K. Közönséges Udvari Kamarához Udvari Tanácsossá lett kineveztetése által az Erdélyi Királyi Törvényes Táblánál megüressedett Protonotariusi hivatalra, az eddig ugyan azon K. Táblánál Valóságos Assessor-i hivatalban volt Méltóságos Hilibi Gál László Urat, valamint az ő megkülönböztetett szolgálataira úgy derék tehetségeire való tekintetből, Protonotáriussá kinevezni.

B é c s b e n a' marha hús fontjának árra Áprilisre ezüst pénzben 7 krajczáron meghagyatott.

M a g y a r O r s z á g.

M a g y a r O v á r r o l M á r c z. 25-kén: — „

„Ezen hónapnak 21-dike kettős öröme napja vala nállunk valamint a' T. N. Vármegyére úgy az itt lévő Kegyes Oskolák' Gymnasiumára nézve is, azért, hogy ifjabb Gróf Zichy Károly Úr Ő Excelentziája, mint T. N. Mosony Vármegye Fő Ispánya a' mondott napon ide érkez-

vén, a' N. Vármegye' T. N. Rendjeinek és Karjainak közönséges gyűlését tartotta, 's ezen alkalmatossággal még egy más mindnyájunknak nagyon örvendetes munkát vitt véghez, az által, hogy mint Cs. K. Biztos Császár és Király Ő Felségének két Rendbéli Kegyes Dekretumait a' Rendek és Karok' gyűlésében felolvastatta, melyek között egyik által a' Fő Ispány Úr Ő Ex. ja ezen végre Biztossá lett kineveztetése, a' másik által pedig Almási Méltóságos Németszeghy István Úrnak, Kivályi Consiliáriusnak, 's N. Mosony Vármegye Első Vice-Ispányának Udvari Tanácsosi titulussal lett megtiszteltetését fejezik ki, a' melly megtiszteltetést a' Méltóságos Consiliárius, sok féle, részint az Ország' közönséges gyűlésein, részint 's kiváltképpen N. Mosony Vármegyének tett szolgálatai által gyűjtött örök emlékezetben maradandó érdemeire nézve nyerte a' Kegyelmesen Uralkodó Monárkhától.

Ha találatnak a' M. Kurír Olvasójai között csak mi kevesek is olyanok, kik a' Pesti Tudományos Gyűjteményt nem olvasák, ezekre nézve tartozó kötelességünk kívánja, hogy annak ezen esztendőben kijött I-ső Kötetjéből, egy magát áldozatra kitett Hazánkfiának történeteiről, legalább lehető rövid summába szedve, a' következőket mi is közre botsássuk. A' tárgy melyről szollani fogunk illy Czímírás alatt jött a' mondott helyen:

„Hiteles kútforrásból merített tudósítás Kőrösi Sándor eránt.“

„Kőrösi Sándor vala az, a' ki magát azon veszedelmes próbatételre bátor lélekkel elszánta, hogy Ásia' belső részeit, honnan szármoztaknak lenni méltán vélljük Előjinket, vi'sgálódó szemekkel

megjárja, 's ezen próbatételre 1819-nek végén valósággal útnak is indult. Érteke azonközben illy nagy czélnak végrehajtására elégséges nem lévén, környülál-lásai 's szemérmessége pedig nem engedvén, hogy hathatós pártfogók' szerzé-se után járhasson: erre nézve buzgó ba-rátjai az ő ügyét a' magokénak tartván, a' Tudományos Gyűjtemény által a' Haza' elejébe terjesztették. A' Haza a' szándék' szentségét 's az áldozat' becsét megesmervén, az ügyet hasonlóképpen magáévá tette. Az Ország' minden részeiből jó summák foly-tak össze Körösi számára, míg az alatt ő sebesen folytatja útját célja felé, 's a' hól megjelent, áldott czélzásai 's szelíd magaviselete által minden jó gon-dólkozású emberek' szívét megnyerte, míg végre szép híre neve elterjedvén F. felvi-lágosodott Országlásunk' figyelmét 's a' Konstanzi napolyi Austriai és An-glus Követségek' 's a' Persiai Teheráni Anglus Residens jó akaratját is egészen megnyerte. —

„Illy szép (ezek már itt a' Tudomá-nyos Gyűjtemény tulajdon szavai) buzdító helyheztetésben mit nem várhattunk utazó Hazánkfiától. A' sors mindazonáltal úgy látszik más felől akart reménységünk-től megfosztani, mint hiteles kútfőből merít-tett, és felsőbb engedelemből közre bocsá-tandó tudósításunkból ki fog tetszeni, mel-lyet a' bejött pénzekről szőlő számadásun-kal rekesztünk-be, hogy a' Haza előtt fel-vállalt kötelességünknek minden részről eleget tegyünk.

Teheránba Persia Fő Városába, Oct. 14-dikén 1820-ban szerencsésen meg-érkezővén, Willock Henrik, Angliá-nak a' Persa Udvarnál lévő Követje, 's testvére Willock György mindjárt különös pártfogások alá vették, tanátsok-kal, értékekkel segítették, sőt az első csak hamar házához fogadta, mint Körösi-nek hozzá November 29-kén 1820-ban

Francia nyelven írt Leveléből kitetszik, mellyben a' többek közt így szól:

„Excellentziád, és Testvére azon egész „idő alatt, hogy jótéteménnyel élni sze- „rencsém vagyon, olly szelídséggel, an- „nyi szívességgel bántak velem, hogy sok- „szor nem tudtam miképp' háláljam-meg. „De most, midőn kegyességét, szíves in- „dulatit, és jótéteménnyeit, mellyeket reám „halmozni méltóztatott, alázatosan meg- „köszönni, 's azután ezen reám nézve [sze- „rencsés lakhelyet el hagyni készülnék, „tudván meg, hogy kegyességét folytatni, „'s engem a' jövő télen házánál megtarta- „ni méltóztatik, engem a' háládatosság ér- „zése magamon kívül ragad“, 's a' t.

Célja elérése után szomjúhozó Kő- rösinek et mindazáltal a' Tudomány, az utazás kívánsága csak hamar ki ragadá- szeretettel tisztelt pártfogójának karjai köz- zül, Mártzius 1-ső napján 1821-ben hoz- zájok Anglus nyelven írt levelében töllök búcsút vévén. „Czélomnak ugyan azon „gondviselés alatt úgymond, melly eddig „is kormányzá életemet, folytatását el hatá- „rozván, búcsút veszek, és megköszönöm „az Uraknak szívességét, mellyet velem „azon egész idő alatt, hogy házoknál vol- „tam éreztettek. Érzem nagy lekötelezése- „met; szerencsésnek fogom magamat tar- „tani, ha a' sors életemnek kedvezvén „haza mehetek, és Hazámfiainak mind azt „elbeszélhetem, a' mit az Urak értem tet- „tek De ha soha se kóstolhatván ezen édes „gyönyörűséget, mitől az Isten mencesen, „úgy ezen írásom rendében megesmérem, „hogy több más szívességek közt az Urak- „tól felvettem 40 aranyat (mint nálunk „Magyar Országban, és Erdélyben keleti- „ben vagynak) egyszer'smind bizonyosok- „ká tévén az Urakat, hogy ezen summa „Erdélyben a' N. Enyedi Ref. Col- „legiumban a' Mathematica 's „Physica Professora Kovács Jó'sef „Úr által ki fog fizettetni“, 's a' t.

„Ezen Levelének átküldése után nem sokára Teheránból elindult Kőrösi, Asia belső részei felé fordulván, 's itt minden nyoma elvész, hathatós pártfogójának feltalálásában minden igyekezetek sikertelen, mint ez Willock Henrik, és György Uraknak Konstantinápolyba a' Kir. N. Britanniai Generális Consulhoz, 's a' Keleti Indiai társaság Ágenséhez Cartwright Úrhoz intézett leveleikből kitetszik, mellyeket hiteles fordításban, valamint előttünk feküsznek, közlünk Olvasóinkal:

Willock Henrik levelének foglalja ez:

„Tebris Apr. 30-kán 1822. Nagyon sajnálva jelentem, hogy a' tiszteletre méltó jó Kőrösi eránt minden tudósítás nélkül vagyok. Sorsában a' legnagyobb részt vévén, mihelyest előkerül, az enyimek a' legnagyobb barátsággal, szívességgel befogadják, és meghagyásomból akármelly kívántató summával segítik“.

„Frazier Urat, az én jó barátomat, ki ugyan azon úton indult el, mellyet megjárni Kőrösinek szándéka volt, megkértem, hogy felkeresésében mindent elkövetve; de eddig elé igyekezete sikertelen volt, és 10 Februariusról Meshedből ezt írja: Kőrösire nézve minden lehetséges vizsgálatokat megtettem, de mind eddig fogamat nélkül, úgy látszik szegénysége kényszerítette őtet arra, hogy magát titokban tartsa.

Kőrösi csendes, nyugodalmas ember lévén nem hihető, hogy magát valamely erőszaknak kitette volna, ha 6. 7. holnap alatt nem jelenik meg, attól kell tartanom, hogy az uralkodó döghalálnak lett áldozatja 's a' t.“

Bővebben szóll, több vigasztalást ad Willock György Úr levelében, mellyben így fejezi ki magát:

„Tauris Május 12 1823.

„A' legtisztább meglegedést szeretné nekem, ha Kőrösi eránt valami ki elégítő tudósítással szolgálhatnék; de 1821-ben Aprilisben el hagyván Teheránt, hírét nem hallottuk, és sikertelenül tudakozódtunk eránta“.

„Meshidet, Khorassán fő Városát meglátogatni, onnan Bukariába utazni, 's ha a' környülállások megengedik, Sumurkund városáig menni szándékozott. Erre nézve egy teve Karaván' fejével meg egyeze, hogy Nishapoorig vigye, melly Város nincs messze Meshidtól. Ezen ember esméretes Teheránban, 's esztendőnként portékákat szokott hozni Herátból a' fő Városba. Amaz lakásának helye, de nem tudhattam meg, hogy vissza jött volna Teheránba, mióta 1821-ben el ment.“

„Ezen kütfőből tehát semmi tudósítást sem nyerhettünk Kőrösi eránt; hasonlóképp' megcsalattattunk tudakozódásunkban Frazier Úr, egy utazó által, ki Meshidbe ment a' múlt nyáron, és sikertelen igyekezett előmenetele, vagy környülállásai felől valamit megtudni, a' mi vissza térését lehetőségessé tenné.“

„Nem tagadhatom félelmemet, hogy valamely szerentsétlenség érte tisztelt barátunkat, és különösen sajnálom, hogy rokonit tovább is fájdalmas bizonytalanságban kell sorsa eránt hagynom; de semmit sem mulatok el tudakozódásom folytatásában.“

„Testvérem hijjába igyekezett őtet arra birni, hogy szándékával felhagyván, ne utazzék olly tartományokba, hol minden veszedelemnek ki lesz téve. Willock Henrinek vendége volt az 1820-diki télen, a' Persa, 's Török nyelveket szép előmenetellel tanulván; reménylettük, hogy tanácsunkra hajlani fog, de tavasszal utazásának folytatását el határozta, 's ezen kívánság elméjében mély gyökeret

vervén, minden javallatunk sikertelen lőn. El indulása előtt egy lepétsételt, állítása szerént vég akaratját magában foglaló levelet hagyott testvérem kezében, olly kéreással, hogy azt azon esetre, ha hosszabb kimaradása elvesztét gyanítatná, rokoni nak küldené által. Eztén Mantuth Major Úr' jelenlétében felbontattam, és hitelesen le másoltattam, tartván tőle, hogy Konstantinápolyal való öszve kötetésünk bizonytalansága miatt el vész. Ezzel együtt küldöm azon levelek másolatit is, mellyeket Kőrösi Teheránban mulatása alatt hozzám, és Testvéremhez intézett.

„Ezen jelentést a' hozzá mellékelt írományokkal együtt ne sajnálja az Úr Kőrösi Barátnak ált' küldeni.“ Én mindég a' legnagyobb részt fogok venni mind abban a' mi Kőrösi t illetheti, mivel ritkán akadtam olly emberre, kinek illy szép Tudománya, annyi kellemetes tulajdonságai, és olly mindent megnyerő módja volna. Maradok 's a' t.

Kőrösinek jóltévőjéhez intézett, és ezen Tudósításban említett leveleit már feljebb közlöttük, lepecsételt vég akaratja pedig ez:

„Kedves Hazámfijai!

„Nemzetünk eredetének, és régibb történeteinek felkeresése, és kifejtése végett indultam vólt ki Hazámból; költségem nem léte akadályúl vólt. Ezen nemmes szívű Anglus Urak segedelme által, most módot találván a' tovább való menetelre, bízván azon Isteni gondviselésben, a' melly mind eddig életemet különösen megtartotta, és vezérelte, indulok a' mi Elejink' legrégebbs Hazájába, nagy és kis Bukáriába; de ha én, Isten őrizzen, ollyan szerencsés nem lehetnék, hogy ezen útamát végre hajtsam, imé

„ezennel meghagyom, hogy az, a' ki ezen „célban én utánam megindúl, Konstantinápolyban a' Török nyelvet megtanúlván, ezen egy nyelvel bátran elindúlhat, és egyenesen az említett Országokba menjen, és onnan kezdje további vi'sgálódását. Ugyan is én az eddig valókból tökéletesen meg vagyok győződve, hogy a' mi Elejink ezen Vidékekről szállottak le mint cultus nemzetek, a' Krisztus előtt több századokkal, és minekutánna mai Persián, Arabián, Abysziniba (?) által mentenek vólna, onnan visszatérvén és az említett Birodalmakban, különböző időkben, különböző Dynastiákat formálván, Syrián, Assyrián, Armenián, Georgián, és Russián keresztül Európába kéntelenítették menni az Ásiai sok Revolutiók miatt. Az említett Tartományokban találtató monumentumok, ezen népeknek szokásaik, rendtartásaik, ezek közt lévő Traditiók, ezeknek Annalisaik, a' vi'sgálódónak megmondják, hogy a' mi Elejink micsoda nevek alatt, mikor, micsoda Dynastiákat formáltak, micsoda dolgokat vittenek légyen véghez, és micsoda okokból mentenek által Europa felé. Irtam Persiának Residentialis városában, Teheránban.

Mart. 1-ső napján 1821.

Kőrösi.

(Folytatása következik.)

Szükség leszen a' közelébb költ M. Kurirban azon czikkelyhez, hol a' N. Váradi F. T. Görög-Cath. Cathed. Egyháznál lett F. T. Kánonokok' kineveztetése említetik, megjegyezni, hogy azon négy Fő Tisztelendő Urak minden Taxafizetés nélkül neveztettek ki Honorarius Kánonokokká.